

Ariketa 1	Ariketa 2	Ariketa 3	Ariketa 4	Ariketa 5	Guztira

Azterketaren iraupena: Ordu 1 eta erdi

IZEN-ABIZENAK:

TALDEA:

1.- Izan bedi $f(x) = \begin{cases} x^2 + 1 & \text{baldin } x \leq 0 \\ |x - a| & \text{baldin } 0 < x < 3 \\ \frac{x^2 + 3x}{x + b} & \text{baldin } x \geq 3 \end{cases}$. Kalkulatu a eta b parametroen

balioak f jarraitua izan dadin.

(2 puntu)

$\forall x < 0$ f jarraitua da (polinomioa da).

$\forall x \in (0, 3)$ f jarraitua da (balio absolutua).

$\forall x > 3$ f jarraitua da $\Leftrightarrow x + b \neq 0 \Leftrightarrow x \neq -b$.

$x = 0$ puntuan:

$$\left. \begin{array}{l} f(0) = 1 \\ \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (x^2 + 1) = 1 \\ \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} |x - a| = |-a| = |a| \end{array} \right\} \Rightarrow f \text{ jarraitua da } \Leftrightarrow |a| = 1 \Leftrightarrow a = \pm 1.$$

$x = 3$ puntuan:

$$\left. \begin{array}{l} f(3) = \frac{18}{3+b} \\ \lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{x^2 + 3x}{x + b} = \frac{18}{3+b} \\ \lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^-} |x - a| \begin{cases} = \lim_{x \rightarrow 3^-} |x - 1| = 2 & (\text{baldin } a=1) \\ = \lim_{x \rightarrow 3^-} |x + 1| = 4 & (\text{baldin } a=-1) \end{cases} \end{array} \right\} \Rightarrow f \text{ jarraitua da } \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{18}{3+b} = 2 \Leftrightarrow b = 6 \\ \frac{18}{3+b} = 4 \Leftrightarrow b = \frac{3}{2} \end{cases}$$

Orduan, baldin $a = 1$ eta $b = 6$, edo $a = -1$ eta $b = \frac{3}{2}$ f jarraitua da $\forall x \in \mathbb{R}$.

Oharrak:

- 1) $b = 6$ eta $b = \frac{3}{2}$ balioetarako, $x \neq -b \quad \forall x > 3 \Rightarrow f$ jarraitua da ere puntu horietan.
- 2) Lortutako a eta b parametroen balioetarako, f funtzio jarraituaren adierazpen analitikoa hauetako bat litzateke.:

Baldin $a = 1$ eta $b = 6$,

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + 1 & \text{baldin } x \leq 0 \\ |x - 1| & \text{baldin } 0 < x < 3 \\ \frac{x^2 + 3x}{x + 6} & \text{baldin } x \geq 3 \end{cases} = \begin{cases} x^2 + 1 & \text{baldin } x \leq 0 \\ 1 - x & \text{baldin } 0 < x \leq 1 \\ x - 1 & \text{baldin } 1 < x < 3 \\ \frac{x^2 + 3x}{x + 6} & \text{baldin } x \geq 3 \end{cases}$$

Baldin $a = -1$ eta $b = \frac{3}{2}$,

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + 1 & \text{baldin } x \leq 0 \\ |x + 1| & \text{baldin } 0 < x < 3 \\ \frac{x^2 + 3x}{x + \frac{3}{2}} & \text{baldin } x \geq 3 \end{cases} = \begin{cases} x^2 + 1 & \text{baldin } x \leq 0 \\ x + 1 & \text{baldin } 0 < x < 3 \\ \frac{x^2 + 3x}{x + \frac{3}{2}} & \text{baldin } x \geq 3 \end{cases}$$

- 2.- a) Aurkitu $f(x) = \arctg\left(\frac{x-2}{x+2}\right)$ funtzioaren berretura-seriezeko garapena, non den baliagarria adieraziz.
 b) Kalkulatu, deribatu gabe, $f'''(0)$.

(2 puntu)

$$f'(x) = \frac{x+2-x+2}{(x+2)^2} = \frac{4}{x^2+4x+4+x^2-4x+4} = \frac{4}{2x^2+8} = \frac{1/2}{\frac{x^2}{4}+1} \stackrel{(*)}{=} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{2} \left(-\frac{x^2}{4}\right)^n =$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^{2n+1}} \cdot x^{2n} \quad \forall x \in (-2, 2)$$

(*) Serie geometrikoaren batura, $r = -\frac{x^2}{4} \Rightarrow$ konbergentea $\Leftrightarrow \left|-\frac{x^2}{4}\right| < 1 \Leftrightarrow x \in (-2, 2)$.

Eta integragarria da $[0, x]$ tartean $\forall x \in (-2, 2)$:

$$f(x) - f(0) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^{2n+1}} \cdot \frac{x^{2n+1}}{2n+1} \quad \forall x \in (-2, 2) \Leftrightarrow f(x) = -\frac{\pi}{4} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^{2n+1}} \cdot \frac{x^{2n+1}}{2n+1} \quad \forall x \in (-2, 2)$$

$x = -2$ puntuan $\nexists f$.

$x = 2$ puntuan:

$$\left\{ \begin{array}{l} \exists f \text{ eta jarraitua da.} \\ -\frac{\pi}{4} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^{2n+1}} \cdot \frac{2^{2n+1}}{2n+1} = -\frac{\pi}{4} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} \text{ bald. konberg. da} \Rightarrow \exists \text{ batura jarraitua} \Rightarrow \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow f(x) = -\frac{\pi}{4} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^{2n+1}} \cdot \frac{x^{2n+1}}{2n+1} \quad \forall x \in (-2, 2]$$

- b) Lortutako berretura-seriezeko garapena f -ri dagokion Taylor-en seriea da. Hau da, x^{2n+1} gaiaren koefizientea $\frac{f^{(2n+1)}(0)}{(2n+1)!}$ da, beraz:

$$\frac{f^{(2n+1)}(0)}{(2n+1)!} = \frac{(-1)^n}{2^{2n+1} \cdot (2n+1)}$$

Orduan, baldin $n=1$:

$$\frac{f'''(0)}{3!} = \frac{-1}{2^3 \cdot 3} \Leftrightarrow f'''(0) = -\frac{3!}{2^3 \cdot 3} = -\frac{1}{4}$$

3.- $f(x) = \frac{e^x}{2x}$ funtzioa emanik:

- a) Aurkitu bere definizio-eremua.
- b) Kalkulatu asintotak.
- c) Aztertu gorakortasuna-beherakortasuna.
- d) Irudikatu gutxi gorabehera.

(2 puntu)

a) $D = \mathbb{R} - \{0\}$

b) $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \infty$ eta $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = -\infty \Rightarrow x=0$ asintota bertikala da $x \rightarrow \pm\infty$ jotzean.

$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \infty$ eta $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 0 \Rightarrow y=0$ asintota horizontala da $x \rightarrow -\infty$ jotzean.

Beraz, ezin da asintota zeharra egon $x \rightarrow -\infty$ jotzean, baina egon daiteke $x \rightarrow \infty$

doanean: $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \infty \Rightarrow \nexists$ asintota zeharra .

c) $\forall x \neq 0, f'(x) = \frac{2x \cdot e^x - 2 \cdot e^x}{4x^2} = \frac{(x-1) \cdot e^x}{2x^2} = 0 \Leftrightarrow x=1$

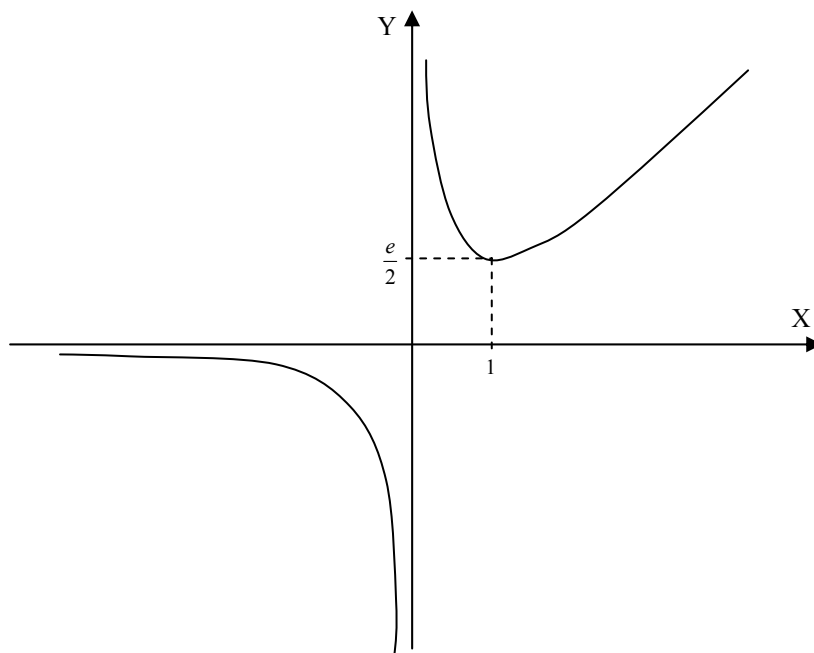
$\forall x \in (-\infty, 0), f'(x) < 0 \Rightarrow f$ beherakorra da

$\forall x \in (0, 1), f'(x) < 0 \Rightarrow f$ beherakorra da

$\forall x \in (1, \infty), f'(x) > 0 \Rightarrow f$ gorakorra da

Orduan, $\left(1, \frac{e}{2}\right)$ puntuan minimo erlatiboa dago.

d)

4.- Aurkitu analitiko eta grafikoki hurrengo funtzioaren definizio-eremua:

$$f(x, y) = \arcsin\left(\frac{2y}{3} - 1\right) + \sqrt{\frac{|x-1| - y}{1 - (x-1)^2 - (y-1)^2}}$$

(2 puntu)

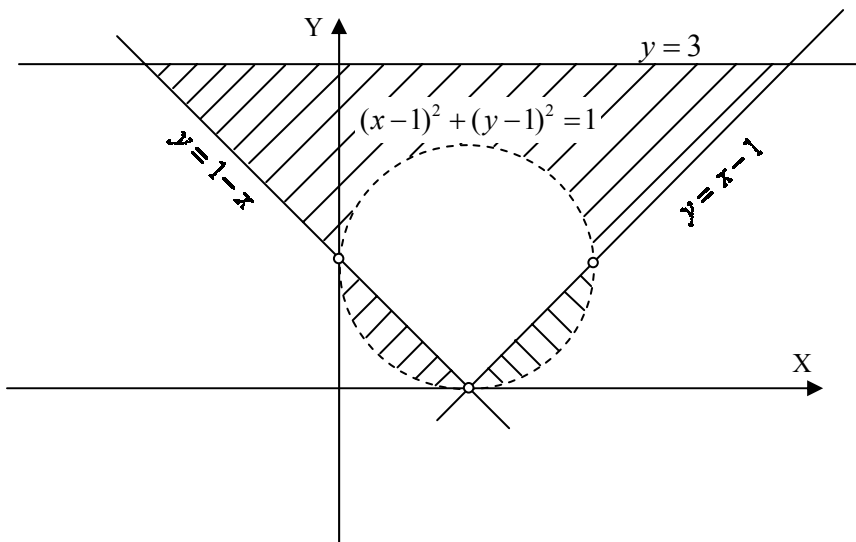
$$D = \left\{ (x, y) \in \mathbb{R}^2 / -1 \leq \frac{2y}{3} - 1 \leq 1, \frac{|x-1| - y}{1 - (x-1)^2 - (y-1)^2} \geq 0 \wedge 1 - (x-1)^2 - (y-1)^2 \neq 0 \right\}$$

- $-1 \leq \frac{2y}{3} - 1 \leq 1 \Leftrightarrow 0 \leq \frac{2y}{3} \leq 2 \Leftrightarrow 0 \leq y \leq 3$
- $1 - (x-1)^2 - (y-1)^2 \neq 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 + (y-1)^2 \neq 1$

- $\frac{|x-1| - y}{1 - (x-1)^2 - (y-1)^2} \geq 0 \Rightarrow$ edo

$$\begin{cases} |x-1| - y \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} y \leq x-1 & \forall x \geq 1 \\ y \leq 1-x & \forall x < 1 \end{cases} \\ 1 - (x-1)^2 - (y-1)^2 > 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 + (y-1)^2 < 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} |x-1| - y \leq 0 \Rightarrow \begin{cases} y \geq x-1 & \forall x \geq 1 \\ y \geq 1-x & \forall x < 1 \end{cases} \\ 1 - (x-1)^2 - (y-1)^2 < 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 + (y-1)^2 > 1 \end{cases}$$

5.- $f(x, y) = \begin{cases} L(x^2 + e^y) \cdot \sin\left(\frac{1}{x^2 + y^2}\right) & \forall (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ **funtzioa emanik:**

a) Aztertu f -ren jarraitasuna (0,0) puntuan.

b) Kalkulatu $f'_x(0, 0)$ eta $f'_y(0, 0)$.

c) Aztertu f -ren diferentziagarritasuna (0,0) puntuan.

(2 puntu)

a) f jarraitua da (0,0) puntuan $\Leftrightarrow \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x, y) = f(0, 0)$

$$f(0, 0) = 0$$

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x, y) = L \cdot (\text{bornatua}) = 0 \cdot (\text{bornatua}) = 0 = f(0, 0)$$

Beraz, f jarraitua da (0,0) puntuan.

$$\begin{aligned} \text{b) } f'_x(0, 0) &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(h, 0) - f(0, 0)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{L(h^2 + 1) \cdot \sin\left(\frac{1}{h^2}\right)}{h} \sim \lim_{h \rightarrow 0} \frac{h^2 \cdot \sin\left(\frac{1}{h^2}\right)}{h} = \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} h \cdot \sin\left(\frac{1}{h^2}\right) = 0 \cdot (\text{bornatua}) = 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f'_y(0, 0) &= \lim_{k \rightarrow 0} \frac{f(0, k) - f(0, 0)}{k} = \lim_{k \rightarrow 0} \frac{L(e^k) \cdot \sin\left(\frac{1}{k^2}\right)}{k} = \lim_{k \rightarrow 0} \frac{k \cdot \sin\left(\frac{1}{k^2}\right)}{k} = \lim_{k \rightarrow 0} \sin\left(\frac{1}{k^2}\right) \Rightarrow \\ &\Rightarrow \nexists f'_y(0, 0) \end{aligned}$$

c) $\nexists f'_y(0, 0) \Rightarrow f$ ezin da diferentziagarria izan (0,0) puntuan.